

NORME METODOLOGICE din 30 ianuarie 2019 de aplicare a Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare

CAPITOLUL I: Obiectivul și domeniul de aplicare

Art. 1

Prezentele norme metodologice stabilesc măsurile de prevenire a risipei alimentare pe lanțul agroalimentar, conform prevederilor art. 2 alin. (2) din Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *lege*.

Art. 2

Operatorii economici, prevăzuți la art. 2 alin. (1) din lege, din întregul lanț agroalimentar, indiferent de forma de organizare, în vederea donării/comercializării de produse agroalimentare, iau măsuri ca în toate etapele de producție, de procesare, depozitare, distribuție și comercializare a alimentelor, inclusiv în sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor alimentare, să fie respectate dispozițiile cu privire la siguranța produselor alimentare din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL II: Măsurile de prevenire ce pot fi întreprinse în vederea diminuării risipei alimentare

Art. 3

(1) Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare se adresează operatorilor economici din cadrul fiecărei verigi a lanțului agroalimentar prevăzuți la art. 2 alin. (2) din lege.

(2) Pentru producția primară, operatorii economici pot să întreprindă următoarele măsuri:

- a)** măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b)** măsuri de minimizare a pierderilor înainte de recoltare, precum și măsuri de valorificare după recoltare, prin donare, comercializare, transformare în compost, biogaz;
- c)** măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice;
- d)** măsuri de cercetare, inovare, tehnologizare/ re tehnologizare - crearea de soiuri și hibrizi rezistenți la secetă, boli și dăunători, realizarea unor sisteme performante de mașini și utilaje agricole destinate recoltării, sortării, depozitării și ambalării, care au drept scop diminuarea pierderilor de producție;
- e)** adaptarea producției la condițiile de piață - cerere-ofertă, asigurarea trasabilității - plan de cultură în funcție de piața de desfacere;
- f)** măsuri de educare și informare referitoare la prevenirea risipei de produse agroalimentare, cuantificarea risipei de alimente;
- g)** măsuri de redistribuire/utilizare a surplusului.

(3) Pentru prelucrare/procesare operatorii economici pot să întreprindă următoarele măsuri:

- a)** măsuri de planificare, reutilizare a produselor secundare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b)** măsuri de cercetare-dezvoltare-inovare;
- c)** măsuri de tehnologizare/re tehnologizare, automatizare/digitalizare a procesului de producție/prelucrare/procesare în vederea minimizării pierderilor;
- d)** metode inovative de tratare a alimentelor;
- e)** adaptarea producției la condițiile de piață, cerere-ofertă;
- f)** asigurarea trasabilității;
- g)** măsuri privind donarea alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali;
- h)** stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;
- i)** realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente.

(4) Pentru depozitare, distribuție, comercializare, operatorii economici pot să întreprindă următoarele măsuri:

- a)** realizarea și monitorizarea unui sistem FIFO "primul intrat - primul ieșit" pentru stocurile de marfă;
- b)** informarea/educarea consumatorilor cu privire la condițiile optime de utilizare și depozitare a alimentelor;
- c)** colaborarea cu consumatorii și înțelegerea nevoilor acestora;
- d)** realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente.

(5) Pentru sectorul de industrie hotelieră și a serviciilor de alimentație publică, operatorii economici pot să întreprindă următoarele măsuri:

- a)** măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor;
- b)** realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente;
- c)** realizarea unui sistem de monitorizare FIFO "primul intrat - primul ieșit" a stocurilor de marfă/materii prime;
- d)** măsuri de colectare separată a deșeurilor alimentare, pe categorii, în vederea reciclării/valorificării/eliminării conform ierarhiei deșeurilor și legislației specifice în vigoare.

Art. 4

Până la data de 31 martie a anului în curs, operatorii economici pot să posteze pe site-ul propriu planul anual de diminuare a risipei alimentare prevăzut la art. 11 lit. a).

Art. 5

Operatorii economici pot lua măsuri privind vânzarea cu preț redus a produselor agroalimentare supuse vânzării accelerate, conform legislației în vigoare.

Art. 6

(1) Operatorii economici prevăzuți la art. 2 alin. (1) din lege pot dona produsele aflate aproape de expirarea datei durabilității minimale către consumatorul final, prevăzut la pct. 1 din anexa la lege, sau către operatorul receptor, prevăzut la pct. 6 din anexa la lege, în baza unui contract, oricând în ultimele 10 zile de valabilitate până la atingerea datei durabilității minimale.

(2) Operatorul receptor poate dona alimente doar către consumatorul final, așa cum au fost recepționate de la operatorii donatori sau sub formă de alimente gătite/preparate/ transformate, prin utilizarea acestor alimente în incinta cantinelor sociale sau a altor obiective de alimentație publică care funcționează în baza Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Unitățile de alimentație publică de tipul restaurante, restaurante cu autoservire, cofetării, patiserii, plăcintării,

simigerii, covrigării, case de comenzi, cantine-restaurant și altele asemenea pot dona alimente gătite/preparate/transformate către operatorii receptori și către consumatorii finali.

(4) Transferul alimentelor pentru consumul uman, prin donare, către operatorii receptori se va face respectând cerințele privind trasabilitatea acestora conform art. 18 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002, cu modificările ulterioare.

(5) În situația în care operatorii receptori nu reușesc să doneze produsele agroalimentare până la expirarea datei durabilității minimale se aplică măsurile prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)-g) din lege.

(6) Este interzisă donarea către consumatorul final și către operatorul receptor a următoarelor alimente perisabile: sucuri de legume și fructe nepasteurizate, legume și fructe pretăiate, semințe germinate.

(7) Este interzisă donarea către consumatorul final a următoarelor alimente perisabile microbiologic de origine animală, respectiv carnea și organele proaspete provenite de la bovine, porcine, caprine, ovine, cabaline, păsări de curte, vânat sălbatic sau de crescătorie, carnea tocată, carnea preparată, laptele crud și produsele din lapte crud, peștele și produsele din pescuit proaspete, ouăle și produsele din ouă crude.

(8) Alimentele prevăzute la alin. (7) pot fi donate către operatorii receptori de tipul cantinelor sociale sau al altor unități de alimentație publică care funcționează în baza Legii nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, în vederea transformării acestora, fără întârziere nejustificată, în produs finit, destinat consumatorului final.

(9) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale va publica și actualiza periodic lista operatorilor receptori, care va cuprinde denumirea operatorului receptor, adresa și datele de contactate acestuia, tipul/categoria de produse alimentare dintre cele care pot face obiectul donării/comercializării.

(10) În vederea includerii pe lista operatorilor receptori, aceștia vor depune la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în scris sau on-line, o cerere al cărei model este prevăzut în anexa nr. 1, însoțită în mod obligatoriu de copia documentului de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor.

Art. 7

(1) Direcționarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman se va desfășura conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.774/2002.

(2) Nu pot face obiectul donării produsele de origine animală sau nonanimală care au fost declarate/clasificate ca improprie consumului uman de către autoritățile abilitate, respectiv operatorul din domeniul alimentar, precum și produsele descrise la art. 8-10 din Regulamentul (CE) nr. 1.069/2009.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), produsele alimentare care nu sunt comercializate din cauza unor aspecte de prezentare, defecte de ambalare sau alte defecte care nu pot prezenta niciun risc pentru sănătatea publică pot face obiectul donării numai după efectuarea unei evaluări detaliate, pe fiecare tip de produs, pentru a se asigura că acestea pot fi consumate în condiții de siguranță. Evaluarea se va realiza de către operatorul economic donator și se consemnează în contractul încheiat la momentul donării.

(4) Pentru produsele alimentare care au fost încadrate în categoria 3 conform Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 ca produse nedestinate consumului uman și în sensul celor stabilite la alin. (3) este interzisă reintroducerea acestora în lanțul agroalimentar, chiar dacă se face o analiză de risc ulterioară.

Art. 8

Produsele agroalimentare improprie consumului uman vor fi încadrate și clasificate ca deșeuri alimentare conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și vor fi gestionate potrivit legislației pentru protecția mediului.

Art. 9

(1) Operatorii receptori, respectiv asociațiile și fundațiile care funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, întreprinderile sociale care funcționează în baza Legii nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările ulterioare, serviciile sociale ale furnizorilor publici care funcționează în baza art. 27 din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, pot comercializa alimente către consumatorul final la un preț care să permită acoperirea anuală a cheltuielilor pentru personal, utilități, derularea activităților și funcționarea operatorului receptor pentru activitatea de comercializare a alimentelor donate, conform legii. Pentru salariile personalului se va lua ca punct de referință pentru calcul salariul mediu pe economie.

(2) Nivelul costurilor de funcționare lunare ale operatorilor receptori care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1) se stabilește prin aplicarea procentului de maximum 5,8% din indicatorul social de referință - ISR, indicator reglementat conform legislației în vigoare, per consumator final. În cazul în care consumatorul final este înregistrat în baza de date a operatorului receptor ca reprezentant al familiei sale, fiecare membru al familiei cu care acesta se gospodărește în comun va fi considerat consumator final.

(3) Operatorul receptor are obligația să depună la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, până la data de 31 martie a fiecărui an, un raport privind activitatea desfășurată în anul precedent, din care să reiasă cantitatea alimentelor provenite din donații. Modelul raportului este prevăzut în anexa nr. 2.

(4) În situația în care operatorii receptori nu reușesc să comercializeze/doneze produsele agroalimentare până la expirarea datei-limită de consum, trebuie să aplice măsurile prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. d)-g) din lege.

CAPITOLUL III: Dispoziții finale

Art. 10

(1) Autoritățile publice cu atribuții de reglementare și control în domeniul agroalimentar vor desfășura acțiuni de informare și educare a consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare prin campanii de informare media, campanii de informare în școli, campanii online, organizarea de seminare, conferințe, forumuri, organizarea de manifestări educative, de voluntariat, cu caracter social, tipărirea de materiale publicitare și de informare.

(2) Operatorii economici prevăzuți la art. 2 alin. (1) din lege pot participa ca parteneri sau pot iniția acțiunile prevăzute la alin. (1).

Art. 11

Operatorii economici prevăzuți la art. 2 alin. (1) din lege au obligația:

a) să elaboreze planul anual de diminuare a risipei alimentare, pe care îl vor prezenta autorităților competente în domeniul risipei alimentare, la solicitarea acestora;

b) să transmită la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, până la data de 31 martie a fiecărui an, rapoartele anuale pentru perioada cuprinsă în intervalul 1 ianuarie-31 decembrie a anului precedent, conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

Art. 12

Operatorii din lanțul agroalimentar implicați în procesul de transfer al alimentelor prin donare au obligația de a păstra, pentru o perioadă de 3 ani, evidența nominală a furnizorilor produselor agroalimentare pe care le primesc și a beneficiarilor acestora, cu excepția cazului în care produsele agroalimentare sunt distribuite direct către consumatorul final, conform datelor din anexele nr. 2 și 3.

Art. 13

Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

ANEXA nr. 1: CERERE DE INCLUDERE în lista operatorilor receptori

Operatorul economic, cu sediul în, str. nr., cu Certificatul de înmatriculare/Autorizația nr., codul fiscal, telefon/fax, e-mail, reprezentat de, domiciliat în, str. nr., bl., sc., et., ap., sectorul/județul, posesor al buletinului/cărții de identitate seria nr., eliberat/eliberată de, având funcția de, pe baza documentului de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor nr., solicit includerea în lista operatorilor receptori, conform Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, cu modificările și completările ulterioare, pentru tipul/categoria de produse agroalimentare

Data

Semnătura

ANEXA nr. 2:

- Model

RAPORT ANUAL AL OPERATORILOR RECEPTORI

Operatorul economic, cu sediul în, str. nr., cu Certificatul de înmatriculare/Autorizația nr., codul fiscal, telefon/fax, e-mail, reprezentat de

Tip/Categorie produs	Donator (cod fiscal)	Cantitate recepționată/ categorie produs (kg)	Contract
Produse de origine animală:			
Produse de origine vegetală/nonanimală:			
Produse donate de către unitățile de alimentație publică:			

Data

Semnătura

ANEXA nr. 3:

- Model -

RAPORT ANUAL AL OPERATORILOR DONATORI

Operatorul economic, cu sediul în, str. nr., cu Certificatul de înmatriculare/Autorizația nr., codul fiscal, telefon/fax, e-mail, reprezentat de

Tip/Categorie produs	Receptor (cod fiscal)	Cantitate donată/ categorie produs (kg)	Contract	Valoare
Produse de origine animală:				
Produse de origine vegetală/nonanimală:				
Produse donate de către unitățile de alimentație publică:				

Data

Semnătura

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 101 din data de 8 februarie 2019